

УДК 330.155

МОЛОДІЖНИЙ СЕГМЕНТ РИНКУ ПРАЦІ: СТАН, ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО ОРІЄНТОВАНОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ

Ю. Богоявленська, А. Мельник

*Житомирський державний технологічний університет,
10005, м. Житомир, вул. Черняхівського, 103, каб. 319а
E-mail: bju@ukr.net; annetta888@mail.ru*

В статті проаналізовано сучасний стан та тенденції, що склалися на молодіжному сегменті ринку праці. Виокремлено його особливості та, на підставі даних досліджень, запропоновано напрямки покращення функціонування молодіжного сегменту ринку праці в Україні. Визначено основні перспективи розвитку даного сегменту, у тому числі з урахуванням детінізаційних тенденцій та в умовах формування соціально орієнтованої економіки.

Ключові слова: молодіжний сегмент ринку праці, тіньова зайнятість, соціально орієнтована економіка.

Постановка проблеми. Сьогодні за посткризових умов існує необхідність якісно нового підходу до розв'язання стратегічних та поточних проблем економіки, основні з яких пов'язані з ринком праці, так як його кон'юнктура та структура першочергово реагує на будь-які зміни в економіці. Забезпечення вирішення окреслених завдань можливе лише з достатнім приділенням уваги проблемам ринку праці, зокрема його молодіжному сегменту, та регулюванням розвитку на державному рівні людського капіталу як основної рушійної сили економіки знань. Молодіжний сегмент ринку праці вирізняється не лише значними потенційними можливостями сприяння позитивним структурним зрушенням в економіці, але й необхідністю ефективного регулювання на макроекономічному рівні через значну нестабільність, зумовлену фізіологічними, соціальними особливостями молоді. В умовах формування соціально орієнтованої економіки дана проблема потребує ґрунтовного дослідження.

Аналіз основних досліджень та публікацій. Питання становлення молодіжного сегменту ринку праці та специфіка його розвитку розкриті у працях багатьох вітчизняних науковців. Так, Н. В. Анішиною приділено увагу удосконалення державного регулювання зайнятості молоді. Дослідження М. І. Хмельярчук присвячені соціальному захисту молоді, В. Л. Кравченко – групуванню регіональних молодіжних сегментів залежно від специфіки сфери прикладання праці молоді. На особливу увагу заслуговують дослідження ефективності діяльності органів державного управління з питань молодіжної політики Є. І. Бородіна. Проте, основні акценти їх досліджень розставлені на методологічних основах сегментації ринку праці, аналітичному визначенні перспектив його молодіжного сегменту. Однак сучасні реалії інноваційного розвитку економіки з одночасним зростанням розмірів її

тіншового сектора зумовлюють необхідність постійного нагляду, аналізу впливу тінзації на учасників молодіжного сегменту ринку праці та внесення пропозицій з метою подальшого корегування функціонування даного сегменту та забезпечення ефективного формування соціально орієнтованої економіки.

Метою дослідження є з'ясування особливостей молодіжного сегменту ринку праці та визначення основних проблем його функціонування на сучасному етапі розвитку економіки України, зокрема, зростання рівня тінзації економіки, дослідження причинно-наслідкових зв'язків зміни пріоритетності в управлінні людським капіталом на стан функціонування молодіжного сегменту ринку праці.

Викладення основного матеріалу. Для розгляду та систематизації проблем, пов'язаних з молодіжним сегментом ринку праці необхідно дослідити основні історичні етапи розгляду поняття „ринку праці” в економічній думці. Так, основоположники класичної політичної економії – А. Сміт та Д. Рікардо – вважали, що товаром на ринку праці є праця, що „праця має свою природну і свою ринкову ціну”. У XIX ст. К. Маркс і Ф. Енгельс довели, що об'єктом купівлі-продажу виступає робоча сила. Сьогодні снують певні розбіжності поглядів науковців щодо визначення назви даного ринку. Так, Н. П. Лукашевич у [4, с. 225] не ототожнює поняття „ринку праці” та „ринку робочої сили”, аргументуючи це тим, що сама робоча сила не може виступати об'єктом купівлі-продажу на ринку. На противагу даній теорії М. П. Лукашевич зазначає, що наявність таких суперечностей принципово не змінюють назву окресленого ринку. Проте, на нашу думку, при ототожненні понять „ринку праці” і „ринку робочої сили” варто зауважити, що не всі здібності і схильності працівника є товаром на ринку. Тобто в даному випадку варто розмежовувати поняття „робоча сила” і „функціональна робоча сила” як така, що використовується в процесі праці. Саме тому ототожненню підлягають поняття „ринку праці” і „ринку функціональної робочої сили”. Так як навіть функціональна робоча сила є невіддільна від її носія, об'єктом купівлі-продажу на зазначеному ринку виступає право на використання робочої сили і час її використання.

Виокремлення молодіжного сегменту ринку праці серед інших зумовлено необхідністю державного втручання, нормативно-правового регулювання відносин для підвищення рівня конкурентоспроможності молоді, так як негативні тенденції в економіці країни значно впливають, в першу чергу, на найбільш незахищені і неконкурентоспроможні сегменти ринку праці, основним з яких і є молодіжний. Молодь вважається однією з найбільш важливих суспільних груп у багатьох країнах, тому що має могутній інноваційний потенціал, від якого залежать майбутні шляхи розвитку суспільства.

Варто зазначити, що практика виділення молоді в окрему групу й розробка специфічних методів управління її працею була характерна й для планової системи управління трудовими ресурсами в СРСР. Статеві-віковий розріз балансу трудових ресурсів забезпечував розробку балансових розрахунків залучення молоді на навчання й роботу в народному господарстві, у тому числі – розрахунків чисельності молоді, що направляється на роботу в суспільне виробництво після закінчення: загальноосвітніх шкіл, професійно-технічних училищ, середніх спеціальних навчальних закладів, вищих навчальних закладів [5, с. 453]. Це свідчить про те, що особливості молодіжного сегменту ринку праці проявляються через особливості молоді як соціально-вікової групи та товару робоча сила, який вона пропонує. Сьогодні науковці звертають увагу саме на недоліки, пов'язані з функціонуванням

молодіжного сегменту ринку праці, проте відсутній єдиний підхід визначення особливостей функціонування даного сегменту. На нашу думку, для детального аналізу вивчення проблем молодіжного сегменту ринку праці необхідно не лише визначити особливості даної соціально-вікової групи, але й встановити причинно-наслідкові зв'язки між ними та характеристиками функціонування молодіжного сегменту ринку праці, що їх зумовлюють (рис. 1).

Рис. 1. Особливості молодіжного сегменту ринку праці в контексті розгляду даної соціально-вікової групи

Джерело: складено авт.

Важливий вплив на молодіжний сегмент ринку праці чинить ринок освітніх послуг. Ефективність працевлаштування молодого випускника-спеціаліста визначається ефективністю організації навчального процесу, його спрямованістю на практичні технології, які необхідні на молодіжному сегменті ринку праці, а також успішністю та якістю знань студентів, їх професійним потенціалом та здатністю до самопрезентування на ринку праці за умов значної конкуренції.

У квітні 2010 року у рамках проведення опитування „Молодь України”, в якому взяли участь понад 1800 молодих людей з усіх регіонів України, було визначено, що важливою проблемою залишається ступінь володіння певними інноваційними навичками. Так, 79% опитаних володіють навичками роботи на персональному комп'ютері (як користувачі), 54% – в змозі працювати використовуючи оргтехніку, і лише 37% опитаних володіють іноземною мовою [3, с. 424–425]. Аналіз даного опитування свідчить про низький рівень активності молоді у підвищенні своєї конкурентоспроможності, що пов'язане не лише з екзогенними, але й ендегенними факторами, з відгомном певних патерналістських настроїв.

Розвиток економіки в умовах інноваційного прогресу зумовлює необхідність постійного оновлення знань та саморозвитку молоді особи не лише традиційно у навчальному закладі, але й за його межами. Проте, згідно опитування лише 18% респондентів відвідували курси, тренінги, лекції та заняття лише, коли це було необхідно для роботи і 20% опитаних вказали, що вони додатково навчалися з метою самовдосконалення [5, с. 452–453].

Фактор освіти є одним з визначальних чинників у забезпеченні зайнятості молоді та професійної підготовки. Однак даний вплив призводить до існування двох різноспрямованих тенденцій на ринку праці. З одного боку, молоді традиційно притаманний більш високий освітній рівень порівняно зі старшим поколінням, хоча нині все більші контингенти молоді з'являються на ринку праці, не маючи не лише професійної, але й закінченої середньої освіти. З іншого боку, рівень освіти молоді не завжди є запорукою успішного працевлаштування. Високий рівень освіти підвищує можливості молоді людини, проте, не гарантує швидкого отримання роботи відповідно до запитів і не може застрахувати від втрати робочого місця.

Важливою проблемою залишається феномен „надлишкової освіти”, коли працівники з високою формальною підготовкою працюють на малокваліфікованих посадах, що свідчить не лише про низьку якість освіти, але й про нерациональне використання праці. В Україні у 2009 році за спеціальністю працювало лише 30% осіб з вищою освітою в галузі фізичних, математичних та технічних наук, 54% – біологічних, агрономічних та медичних, 24% – прикладних наук і техніки [1, с. 102–103].

Цей дисбаланс між професійною освітою і працею пояснюється тим, що система освіти орієнтується на попит домогосподарств, в той час попит на фахівців роботодавці формують на ринку праці.

Оцінити реальні обсяги молодіжного безробіття досить важко, так як значна чисельність молодих осіб працюють неофіційно, на так званому „чорному” ринку праці і теоретично вважаються зайнятими. Необхідно проаналізувати чинники впливу на рішення молодих людей ставати учасниками саме такого ринку та дослідити як така „зайнятість” впливає на молоду особу. З цією метою було проведено соціологічне дослідження молоді Житомирщини.

В рамках проведеного анкетування, в якому взяли участь 120 осіб з числа студентів денної та заочної форми навчання 1–5 курсів Житомирського державного технологічного університету, було встановлено деякі тенденції схильності студентів працювати неофіційно. В опитуванні взяли участь 65% жінок та 35% чоловіків. Серед опитаних респондентів 45% складала вікова група до 20 років, 55% – від 21 до 34 років. Загальні результати опитування наведені у таблиці 1.

Таблиця 1

Загальні результати опитування студентів щодо ставлення до неофіційного працевлаштування

Запитання	Варіанти відповідей		
1. Чи є у вас постійне офіційне місце роботи?	А) так – 35%	Б) ні – 65%	х
2. Яка Ваша заробітна плата?	А) до 800 грн. – 5%	Б) 800–1200 грн. – 15%	В) більше 1200 грн. – 15%
3. При виборі місця роботи Ви найбільше звертаєте увагу на:	А) умови праці – 40%	Б) рівень оплати праці – 50%	В) мікроклімат у колективі – 10%

4. Чи бувають у Вас підробітки (неофіційні)?	А) так – 70%	Б) ні – 30%	х
5. Чому сьогодні, на Вашу думку, багато людей працює неофіційно?	А) більший рівень оплати праці – 30%	Б) яка різниця офіційно працювати чи – ні 15%	В) немає вибору – 55%
6. Якщо Вам запропонували обрати 1 з 2 варіантів працевлаштування: нелегально, але з високою зарплатою, легально – з нижчим рівнем оплати. Який би Ви обрали?	А) перший варіант – 65%	Б) другий варіант – 35%	х
7. Чи потрібно, на Вашу думку, вводити закон про додаткове штрафування неофіційно зайнятих працівників?	А) так – 15%	Б) ні – 70%	В) не зрозуміли зміст запитання – 15%

Джерело: складено авт.

Детальний аналіз в структурі вікових груп свідчить, що серед респондентів віком до 20 років офіційного місця роботи не мав жоден, але 89% із них мали неофіційні підробітки. Серед більшості респондентів даної категорії існує думка, що люди влаштовуються на неофіційну роботу тому, що не мають інших альтернативних варіантів (45%).

Серед опитаних вікової категорії від 21 до 30 років 71% має офіційне місце роботи, проте найбільша частка з них (29%) з досить низьким рівнем заробітної плати від 800 до 1200 грн., саме тому значна частка з них має неофіційний підробіток (71%).

67% молоді віком до 20 років при працевлаштуванні на роботу звертає увагу на рівень зарплати та меншість (33%) на умови праці. До того ж 78% респондентів даної вікової групи обрали б місце роботи з високою зарплатою, але нелегальне.

Досить позитивним є те, що серед респондентів вікової категорії від 21 до 30 років 57% звертає увагу на умови праці, 29% – на рівень оплати праці та лише 14% на відносини в трудовому колективі. Проте 57% респондентів даної групи обрали б нелегальне місце роботи з високою зарплатою.

Деяко дискусійним виявилосся питання про необхідність введення додаткових штрафів для нелегальних працівників. Так, 15% опитаних вбачають необхідність введення даного закону як основного механізму зниження рівня незаконної зайнятості, 70% респондентів відповіли, що таких закон не вплине на рівень зайнятості молоді у тіньовому секторі економіки, неоднозначну відповідь через незрозуміння запитання надали 15% опитаних.

Дане опитування свідчить про те, що молодь досить низько оцінює свої можливості на ринку праці і налаштована на неофіційне працевлаштування у разі відсутності інших варіантів. Проте, позитивною є тенденція зниження чисельності бажаючих працювати неофіційно у старшій віковій групі, що зумовлене орієнтацією молоді з віком на престиж роботи, стабільність та соціальні гарантії. Молодь старше 21 року більше звертає першочергову увагу при працевлаштуванні на умови праці (57%), що є досить позитивною тенденцією. Однак, дане опитування свідчить, що проблема тіньової зайнятості молоді на ринку праці країни сьогодні поставлена досить гостро.

Так, згідно статистичних досліджень, кількість всіх зайнятих у неформальному секторі економіки, починаючи з 2001 року, невинно зростала та тільки у 2010 році,

порівняно з попереднім роком, збільшилась на 179,3 тис. осіб і склала 4,6 млн. осіб, або 22,9% загальної кількості зайнятого населення віком 15–70 років [7]. Зокрема, у 2010 році у тіншовому секторі економіки були „працевлаштовані” 33,2 тис. осіб віком 15–24 роки, 18,8 тис. осіб у віці 25–29 років. Щодо вікової групи 30–39 років, то чисельність зайнятих на тіншовому ринку праці становила 18,3 тис. осіб. Статистичні дані корелюють з результатами проведеного опитування і підтверджують наявність тінзаційних тенденцій на молодіжному сегменті ринку праці.

У випадку працевлаштування молоді особи вперше неофіційно формується певний негативний стереотип соціально-трудова відносин, на який молодий „псевдопрацівник” не може впливати, адже іншого практичного досвіду і, відповідно, об’єкта порівняння у нього немає.

Кризові явища в економіці зумовили скорочення кількості робочих місць та призвели до зниження рівня життя населення, до підвищення пропозиції та зниження попиту на товар „робоча сила” на зареєстрованому ринку праці. Варто зазначити, що крім об’єктивних причин, які спричиняють вихід молодого працівника відразу на нелегальний ринок праці, є і багато суб’єктивних. До них, в першу чергу, належить низький рівень активності молоді не лише на ринку праці, але й при підвищенні рівня конкурентоспроможності своєї робочої сили шляхом навчання, отримання додаткових знань. Значній частині молоді наймолодшої вікової групи (15–19 років) та й більш старших вікових груп, властивий певний інфантилізм та орієнтація на думку та фінансові можливості батьків чи близьких родичів; орієнтація не на здобуття конкретної спеціальності, робота за якою в подальшому має задовольнити матеріальні і духовні потреби, а лише на отримання диплома про освіту.

Порівняно з іншими віковими групами, серед молодих людей 18–28 років найбільша частка тих, хто не лише орієнтований на працю за кордоном, а й зробили вже певні кроки в цьому напрямі. В основі міграційних процесів лежить комплекс причин, головними з яких, безперечно, є соціально-економічні: зниження рівня життя, низька динаміка соціально-економічних трансформацій на фоні соціально-небезпечного розширення населення, високого рівня соціальної напруженості та соціальної нестабільності, низька вартість робочої сили, низькій рівень оплати праці порівняно з іншими країнами (особливо низькі його рівні в сільському господарстві та галузях бюджетної сфери). Аналіз еміграційних настроїв молоді України протягом останніх років свідчить про досить високий, і при цьому – стабільно високий рівень намірів серед молодих людей здійснити спроби виїхати за кордон, особливо на заробітки. Так, згідно з опитуванням проведеним Інститутом соціальних досліджень у 2008 році, 53% молодих людей у віці 18–28 років погодилися б виїхати з України, якби у них була така можливість, натомість середній показник серед усіх опитаних становить 32% [2, с. 298].

Для вирішення окреслених проблем необхідно проводити освітню роботу ще з дитячого садка. Кожному віку молоді особи повинен відповідати конкретний вид профорієнтаційної роботи та ознайомлення з ринком праці відповідно до вікових психофізіологічних характеристик. Проте, найважливіше починати профорієнтацію особи якнайраніше, у дитинстві з поясненням сутності неофіційної зайнятості та її значних негативних наслідків.

Змістовно і комплексно аналіз етапів процесу ознайомлення молоді з ринком праці було запропоновано О.М. Чорноівановою у [6, с. 482]:

– дитячий садок (розважально-пізнавальна профорієнтація);

– загальноосвітня школа: початкова освіта (1–4 класи) – пізнавально-ознайомча профорієнтація; на стадії одержання неповної середньої освіти – інформаційно-аналітична інформація; до здобуття повної середньої освіти – професійно-визначальна профорієнтація.

Сьогодні активна робота щодо підвищення рівня конкурентоспроможності молоді, подолання тінізаційних тенденцій на ринку праці проводиться на загальнодержавному та регіональному рівнях. Функціонує 100 молодіжних центрів праці, з них 19 обласних, 22 районних, 14 міських та 45 студентських секторів працевлаштування у вищих навчальних закладах. Формування оновленого законодавства, зокрема Податкового кодексу, має на меті створити більш прозорі умови функціонування підприємств. Запроваджена пенсійна реформа сприятиме виходу більшій чисельності молодих працівників з „тіньового” ринку праці. Адже відбуватиметься усвідомлення молодими громадянами, що майбутнє соціальне забезпечення створюється вже сьогодні на офіційному ринку праці. Негативною тенденцією є зменшення видаткової частини бюджету на фінансування молодіжних програм, освіти, культуру, молодіжне кредитування. Так, фінансування Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України у 2011 році порівняно з 2010 роком зменшено на 10%; а у 2009 році на всі програми було виділено 1 млрд. 722 млн., у 2010 – 1 млрд. 291 млн. У 2011 році планом передбачено фінансування молодіжних програм загальною сумою 1 млрд. 248,5 млн. грн. Тенденція зменшення видаткової частини бюджету на фінансування молодіжної політики є досить негативною, тому сьогодні необхідним є проведення профорієнтаційної роботи серед молоді шляхом створення освітньої моделі підготовки функціонально мобільного працівника, основною характеристикою якого буде швидка адаптація до змін в економіці.

Проведення виховної роботи, формування у молоді об’єктивних стереотипів про ринок праці покладено на освітян, працівників служб зайнятості, волонтерів. Основним завданням яких сьогодні має стати не лише виховання індивідуалізму, спрямованості на досягнення цілей, але й пояснення ситуації, яка склалася на ринку праці, популяризації робітничих професій, та, особливо, роз’яснення молоді про нелегальну зайнятість та її наслідки. На державному рівні окреслені цілі можливо досягти шляхом якісного оновлення освітніх процесів, проведення обґрунтованої стабілізаційної політики зайнятості та зменшення податкового тиску на суб’єкти господарювання, зокрема, закріплення норм пільгового оподаткування тих господарюючих суб’єктів, які б забезпечували високий рівень зайнятості молоді (за прикладом пільгового оподаткування підприємств за умов працевлаштування інвалідів) (рис. 2).

Важливим аспектом досягнення ефективного функціонування молодіжного сегменту ринку праці є побудова відносин при працевлаштуванні молоді у рамках соціально орієнтованої економіки. Так як молоді працівники формують стереотип соціально-трудова відносин з наступним перенесенням їх наявних рис на ті відносини, які будуть побудовані в Україні через десятиліття. Саме тому головна увага для досягнення соціальної ефективності функціонування економіки повинна бути приділена суспільством молодіжному сегменту ринку праці.

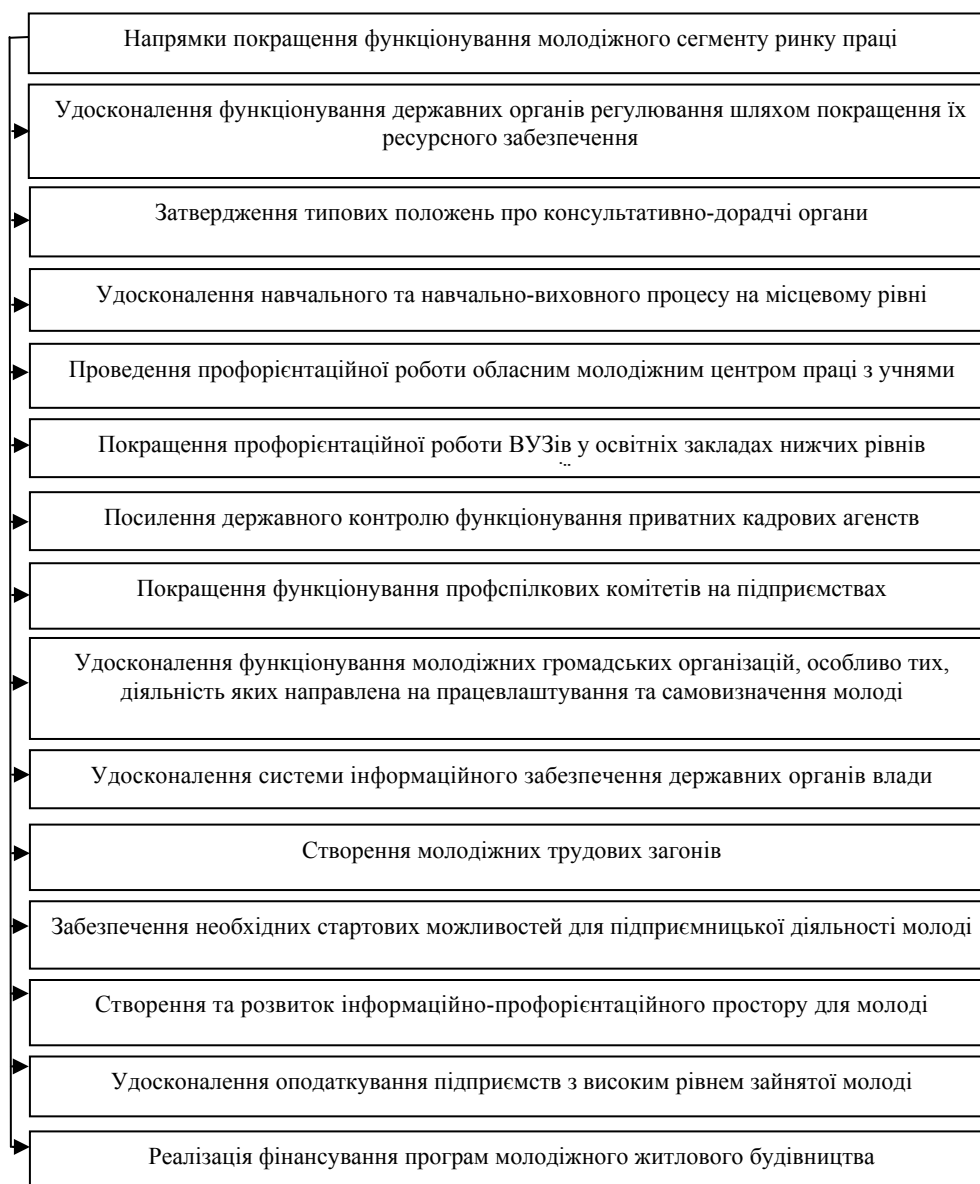

Рис. 2. Напрямки покращення функціонування молодіжного сегменту ринку праці в Україні

Джерело: складено авт.

Таким чином визначаємо, що функціонування даного сегменту ринку праці потребує значного удосконалення як на загальнодержавному, так і на місцевих рівнях. З цією метою необхідно удосконалити проведення профорієнтаційної роботи, особливо з учнями молодших та середніх класів, посилити контроль функціонування приватних кадрових агентств, покращити функціонування профспілкових комітетів

та молодіжних громадських організацій, удосконалити систему інформаційного забезпечення державних органів влади, забезпечити можливість реалізації молоддю підприємницької ініціативи, удосконалити оподаткування підприємств з високим рівнем зайнятої молоді, а також забезпечити реалізацію фінансування програм молодіжного житлового будівництва на державному та місцевих рівнях.

Висновки. За результатами дослідження можемо визначити, що молодь досить низько оцінює рівень власної конкурентоспроможності на ринку праці, і, як наслідок, прагне працевлаштуватися неофіційно у разі відсутності інших варіантів. Така тенденція визначається деструктивною для поточного етапу розвитку національної економіки, адже розвиток її третинного сектору вимагає значного прикладання інтелектуальної праці, інноваційності підходів у вирішенні завдань будь-якої складності. І, власне, молодь, як найактивніша частина населення країни володіє тим необхідним потенціалом, що спроможний забезпечити країні стійкий розвиток. Тому поступова детінізація зайнятості молоді сприятиме розвитку соціально орієнтованої економіки.

Запропоновані шляхи удосконалення функціонування молодіжного сегменту ринку праці у випадку їх практичної реалізації призведуть до підвищення рівня ефективної зайнятості молоді, що значною мірою буде обумовлено побудовою партнерських відносин суб'єктами регулювання даного сегменту.

Наукова новизна полягає у:

визначенні особливостей молодіжного сегменту ринку праці через призму розгляду соціально-вікової групи „молодь”;

висвітленні проблеми зайнятості молоді у тіншовому секторі економіки;

розробці напрямків покращення функціонування молодіжного сегменту ринку праці в Україні в умовах формування соціально орієнтованої економіки.

1. Борданова А. С. Проблеми адаптації освітніх послуг до молодіжного ринку праці [Текст] / А. С. Борданова // Видавництво ДВНЗ „Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана” „Формування ринкової економіки : Зб. наук. праць. – Спец. вип. „Соціально-трудова відносина : теорія та практика”. – К., КНЕУ ім. В. Гетьмана. – 2010. – Том 1. – С. 99–105.
2. Корчун М. О. Сучасний стан молодіжного сегменту ринку праці України [Текст] / М. О. Корчун // Науковий вісник НЛТУ України. – Львів : НЛТУ. – 2009. – Вип. 19.8. – С. 293–301.
3. Курило І. О. Економічна активність і становище молоді на ринку праці в Україні: ціннісний та поведінковий аспект [Текст] / І. О. Курило // Видавництво ДВНЗ „Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана” „Формування ринкової економіки : Зб. наук. праць. – Спец. вип. „Соціально-трудова відносина : теорія та практика”. – К., КНЕУ ім. В. Гетьмана. – 2010. – Том 2. – С. 423–432.
4. Лукашевич М. П. Соціологія праці [Текст] : [підручник] / М. П. Лукашевич. – К. : Либідь, 2004. – 440 с.
5. Хромов М. І. Проблеми організації профорієнтаційної роботи в Україні та перспективи її розвитку [Текст] / М. І. Хромов // Видавництво ДВНЗ „Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана” „Формування ринкової економіки : Зб. наук. праць. – Спец. вип. „Соціально-трудова відносина : теорія та практика”. – К., КНЕУ ім. В. Гетьмана. – 2010. – Том 2. – С. 451–458.
6. Черноіванова О. Г. Систематизація проблем сучасної молоді при реалізації права на працю [Текст] / О. Г. Черноіванова // Видавництво ДВНЗ „Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана” „Формування

- ринкової економіки : Зб. наук. праць. – Спец. вип. „Соціально-трудова відносина : теорія та практика”. – К., КНЕУ ім. В. Гетьмана. – 2010. – Том 1. – С. 478–484.
7. Офіційний сайт державної служби зайнятості України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dcz.gov.ua>. – Назва з екрану.

YOUTH SEGMENT OF THE LABOUR MARKET: STATE, TENDENCIES AND PROSPECTS OF FUNCTIONING IN THE CONDITIONS OF SOCIAL ORIENTED ECONOMY FORMATION IN UKRAINE

Yu. Bogoyavlenska, A. Melnik

*Zhytomyr State Technological University, Chernyahovsky street 103, of. 319a,
Zhytomyr, 10005, UKRAINE*

E-mail: bjv@ukr.net; annetta888@mail.ru

The current state and tendencies that formed the youth segment of the labour market have been analysed. It's features have been claimed, the directions of improving the functioning of the youth segment of the labour market in Ukraine have been proposed, based on the research data. Main perspectives of this segment development have been defined, including unshadow tendencies and conditions of social oriented economy formation.

Keywords: youth segment of the labour market, shadow employment, social oriented economy.